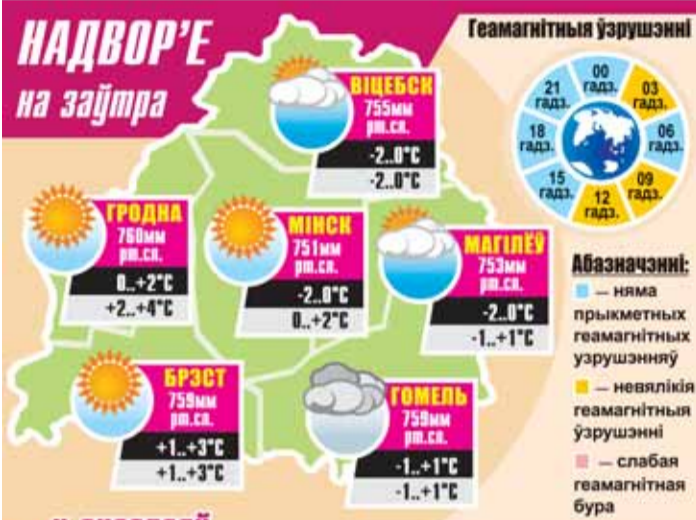

Сёння			
Мінск	7.06	16.40	9.34
Віцебск	6.59	16.26	9.27
Магілёў	6.56	16.30	9.34
Гомель	6.49	16.31	9.42
Гродна	7.20	16.56	9.36
Брэст	7.17	17.00	9.43

Горады	Тэмпература
Віцебск	-2.1°C
Гродна	+2.2°C
Мінск	-2.0°C
Магілёў	-2.1°C
Брэст	+1.3°C
Гомель	-1.1°C
Барысав	+4.5°C
Вільнюс	+1.3°C
Кіев	0.2°C
Масква	-2.0°C
Рыга	+2.4°C
С.Пецярбург	-1.1°C

30 кастрычніка

1728 год — нарадзіўся Марцін Пачобут-Адлянцік, беларускі астраном, асветнік. Член Лонданскага каралеўскага таварыства (1770), член-карэспандэнт Парыжскага АН (1778). Вучыўся ў Гродзенскім і Палацкім езуіцкіх калегіумах і Віленскай езуіцкай акадэміі. Удасканальваў адукацыю ў Чэхіі, Нямеччыне, Італіі, Францыі. Выкладаў у Палацку старажытнагрэчаскую мову. Адзін з арганізатараў і першых дырэктар Віленскай астранамічнай абсерваторыі. З 1764 года — прафесар Віленскай акадэміі, адначасова рэктар Галоўнай школы ВКЛ. Вёў сістэматычныя назіранні за зоркамі і планетамі, выявіў невядомыя сузор'е. Вызначыў географічныя каардынаты Вільні, Гродна і іншых гарадоў. Унёс значны ўклад у развіццё асветы і папулярнасці прыродназнаўства і матэматыкі. Яго імем названы адзін з кратараў на зваротным боку Месяца.

1905 год — цар Мікалай II, напалоханы разгортваннем першай рускай рэвалюцыі, падпісаў маніфест «Аб удасканаленні дзяржаўнага парадку». Маніфест абвясціў недацкальнасць асобы, свабоду слова, своды, саюзу, стварэнне Дзяржаўнай думы з заканадаўчымі правамі і ўдзелам народных прадстаўнікоў ад усіх расійскіх паслугоў.

«Людскія сваркі не доўжыліся б так доўга, калі б уся віна была на адным баку».

Франсуа дэ Ларшфуко (1613—1680), французскі псыхменнік.

Паважаная **Зінаіда Міхайлаўна МАРДАШКА** з г. Гродна, вшчупем з юбілеем. Жадаем моцнага здароўя, доўгіх гадоў жыцця, боскай ласкі.

Родныя з г. Іўе.

ДАВЕДКІ (ПРЫВІДКІ)

Душа нашага чалавека была і, відавочна, назаўсёды застанецца самай вялікай таемніцай. Ва ўсе часы яна жыла і поўнілася верай у мінулае, любоўю да дня сённяшняга і надзеяй на будучае. Загадкавы сінтэз гэтых пачаткаў нараджаў надзею на поспех, але пры гэтым пракаваў неабходнасць прадбачлівасці.

Перад тым, як заклічы новы дом ці пчаліны, трэба было выбраць зручнае (спрыяльнае) месца. З гэтай мэтай на працягу трох начэй выконвалі шэраг дзеянняў, па выніках якіх прымалі канчатковыя рашэнне.

Перад адпраўленнем сватаў, напярэдням вечарам, маці клала ў двары некрануты бохан хлеба, а раніцай па яго стане «расшыфроўвала» інфармацыю-прадказанне: калі хлеб застанецца некранутым — сватаўскае будзе ўдалым, калі ж хлеб быў пагрызены — лічылі, што такое адказнае мерпрыемства лепей адкласці.

У некаторых рэгіёнах, напрыклад, у Гродзенскай вобласці, існавала няясная правіла: перш чым засыпаць сватаў, свацця (падная, гаварка жанчына) і маці жаніха кіраваліся «у даведкі» — своеасаблівае разведку, каб загадаць папярэдзіць нявесту і яе бацькоў аб маючым адбыцця візіце гасцей, а таксама і самім атрымаць папярэднюю згоду ад іншага боку. Калі ў жаніха не было роднай маці, то з візітам кіравалася хросная маці жаніха ці якая-небудзь сваячанка. Звычайна, «у даведкі» ці «прывідкі» ішлі ў аўторак днём, каб у чацвер засыпаць сватаў.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Уважнемся!

- Больш за ўсіх на свеце пераход на летні і зімовы час ненавідзіць Валерыя Міхайлавіч Жмуткоў, калекцыя якога налічае 587 гадзіннікаў, якія працуюць.
- Што такое жанчына?
- Гэта сумесь чыстай слабасці з нячыйнай сілай.
- Прапануем долевы ўдзел у вашай выпіцы.
- У доктара.
- Так, пацыент, глытаем шрубцы!
- Ага... Вой!
- Ну што, балюча?
- Та-а-а-ак!
- Усе ясна: у вас алергія на шрубцы!
- Купіла гарбату для пахудзення. Нічога так... З тортам ідзе...
- Маленькі хлопчык стаў сведкам чарговай бацькоўскай сваркі. Пасля скандалу падыходзіць да бацькі:
 - Тата, колькі гадоў ты жанаты?
 - Шэсць гадоў, сыноч.
 - А колькі табе яшчэ застаўся?..

Іван БУСЛАЙ — самы малады ўдзельнік у «Яна & мужчыны».

Іна Афанасьева... закадзіравалася ў доктара Сайкова

А таксама пазнаёміла публіку са «сваімі мужчынамі»

На свой чарговы дзень нараджэння — як кажуць у такіх выпадках, зноў 18-ы — заслужаная артыстка Беларусі вырашыла падарыць прыхільнікам і сабе самой прэзентацыю новага альбома. Адметнасць пласцінкі «Яна & мужчыны» ў тым, што 10 песень на ёй — запісаныя з 1998 па 2009 годзе дуэты з вядомымі мужчынамі, прычым не ўсе з іх артысты па прафесіі.

Напрыклад, тэлеведучая Люся Лушчык паднесла кучэрку для працяжніка ды завушнік, бізнес-лэдзі Ірына Ігэйра ўклала ў кашалёк ад Шанэль сертыфікат на абслугованне ва ўласным салоне прыгажосці, Галіна Шышкова знайшла дэкаратыўны падсвечнік з жэмчугам, які блішчыць і пераліваецца, калі ўнутры запаліць маленькую свечку... «Мы, натуральна, падарым карціну, — расказала жонка мастака Андрэя Смалюка Волга. — На ёй намалевана балерына падчас рэпетыцыяў. Гэты падарунак вельмі пасуе артыстам — бо 90 працэнтаў часу яны праводзяць якраз на рэпетыцыях».

Адным з самых краўныхых падарункаў стаў сюрпрыз ад гурта «Чук і Гек» — некалі дуэта, а цяпер ужо сямейнага квартэта на ўзор знакамітай «АББА». Артысты прывезлі малюнікі і папяровыя далонкі ад дзяцей з Рэспубліканскага анкалагічнага цэнтру, якіх апылае Іна ў складзе дабрачыннага фонду. «А яшчэ мы падумалі — што можна падарыць прыгожай, паспявай жанчыне, заслужанай артыстцы, у якой ужо ўжо ёсць? І вырашылі яе... каранавачь!» — абвясціў удзельнік гурта, замцаўваючы на імённіцы дыягносту і стужку «Каралева сцэны».

Не прапусціць святочнай даты і сын Іны — Іван Стральцоў, які цяпер вучыцца ў Польшчы, усё ж прыехаў падтрымаць маці на прэзентацыі і прывёў у падарунак яе любімую парфуму. Але галоўным падарункам для спявачкі стала новенькая шыкоўная машына — белая «Інфініці», якая стаяла ля ўвахода ў клуб, прыкоўвала да сабе зайдзронасць позірк і выклікала захопленыя ўздыхі ўсіх гасцей.

А самым распаўсюджаным падарункам сталі кветкі — пераважна ружы. Іх дарылі Іне ўсе без выключэння — сябры і калегі па сцэне, бізнесменны і людзі спорту, мужчыны і жанчыны... За некаторымі букетамі артыстцы часам было ледзь відаць, а на спецыяльна афарбаваным стале пад канец вечара ўжо не хапала месца для кветак.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК. Фота аўтара.

Белая аўта «Інфініці EX35» стала галоўным падарункам для спявачкі.

10 ВЯЛІКІХ ПАМЫЛАК ДЗЯЦІНСТВА

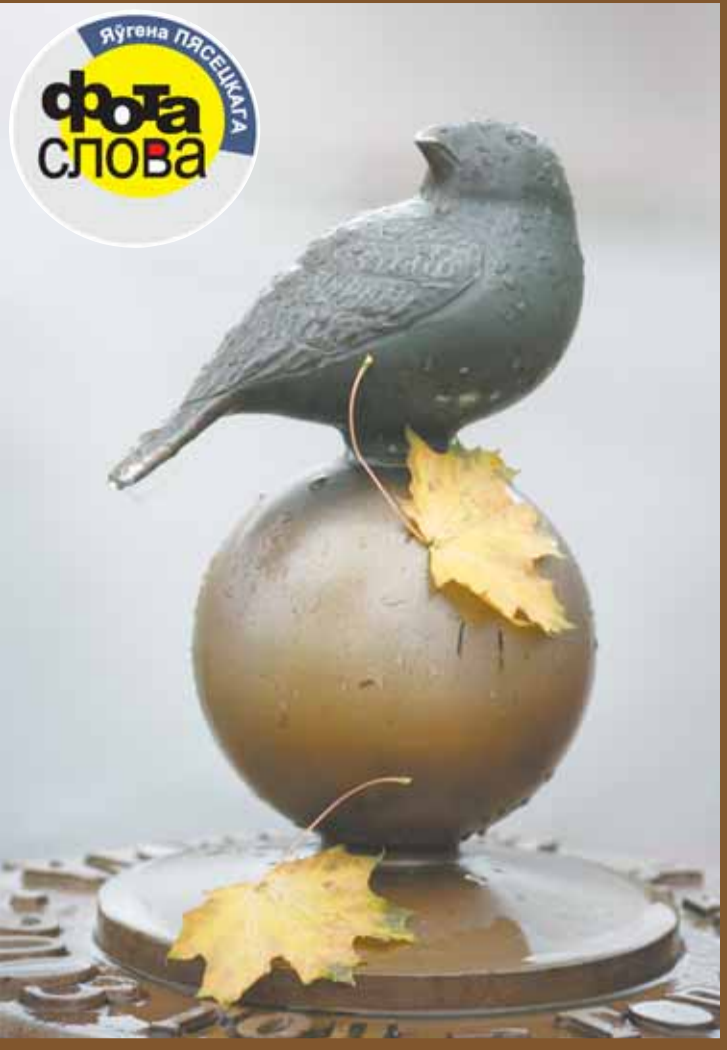
ГАЗЕТА The Times апублікавала «гарачую дзясятку» самых страшных памылак, якія суправаджаюць людзей, які правіла, пачынаючы са школьнага дзяцінства і заканчваючы старасцю. Выданне паспрабавала развязаць папулярныя міфы, у справядлівасці якіх многія ўпэўненыя на ўсё 100 %.

- ЭЙНШТЭЙН АТРЫМЛІВАУ ДРЭННЫЯ АДЗІКІ У ШКОЛЕ**
Некалькі пакаленням дзяцей граў душу міф пра тое, што знакаміты фізік, лаўрэат Нобелеўскай прэміі меў праблемы з паспяхоўнасцю ў школе. Студыялі сябе гэтым і дарослыя, дзеці якіх не мелі асаблівых поспехаў у школе. Аднак, на самарэч было зусім не так: Альберт Эйнштэйн вельмі добра вучыўся ў школе, асабліва гэта датычылася прыродназнаўства і матэматыкі, што, зрэшты, і нядрэнна з яго геніяльнымі здольнасцямі.
- МЫШЫ ЛЮБЯЦЬ СЫР**
Ва ўсіх мультфільмах мышы вар'яюцца ад сыру, ёсць прымаўка пра бясплатны сыр у пастцы — наогул, большасць людзей упэўненыя, што гэты малочны прадукт вельмі падабаецца мышам. Тым не менш, гэта не так — які піша выданне, мышам больш даспадобы салодкая ежа, а таксама арахаісавы алей і прадукты са злакамі.
- НАПАЛЕОН БЫЎ КАРАНТЫШОМ**
Паводзіны агрэсіўнага амбіцыйнага чалавека маленькага росту часта тлумачаць так званым комплексам Напалеона. У той жа час самі невясёлікі мужчынам вельмі падабаюцца паралелі з імператарам Францыі. Міф пра рост палкаводца з'явіўся пасля няправільнага пераказу, насамрэч яго рост склаўся прыкладна 170 см, у XVIII—XIX стагоддзях для мужчын гэта быў сярэдні рост. Пасля развясняння гэтага міфа Напалеон не трапіў у шэраг самых нізкаростлых правіцеляў у свеце, бо быў занадта высокім для гэтага спісу.
- ТОМАС ЭДЫСАН ВІНАЙШАУ ЛЯМПАЧКУ**
Эдзісан вынайшаў мноства цудоўных рэчаў, ён быў адным з самых геніяльных вынаходнікаў усіх часоў, але лампачка ўсё ж не мае да яго ніякага дачынення. Электралампачку вынайшаў англічанін Джозэф Суэн.
- ЛЕМІНГ КІДАЮЦА З УЦЁСАЎ, КАБ УЧЫНІЦЬ САМАГУБСТВА**
Гэта памылка пайшла гуляць па свеце пасля паказу стараго дыснеўскага фільма аб жыцці дзікай прыроды. Насамрэч гэта ўсяго толькі міф, які не мае нічога агульнага з рэчаіснасцю, і гэты звяркі не ўчыняюць групавыя суіцыды.
- У РОЗНЫХ ПАУШАР'ЯХ ВАДА У ВАРОНЦАХ ЗАКРУЧВАЕЦА У РОЗНЫЯ БАКІ**
Часта дзеці зачаравана глядзяць, як вада сыходзіць у зліўную адтуліну, напрыклад, у ванне, закручваючыся ў варонку. Многія дорослыя перакананыя, што ў іншым паўшар'і вада будзе круціцца ў іншы бок, але гэта, на жаль, не так.
- ЛЮДЗІ ПАХОДЗЯЦЬ АД МАЛПАЎ**
Тэорыя Дарвіна гэтага зусім не пацвярджае — вучоныя толькі даказалі тое, што ў прымаўтаў далёкім мінулым быў агульны продка.
- ВІКІНГІ НАСІЛІ РАГАТЫЯ ШЛЕМЫ**
Гэта можа засмучаць многіх людзей, але гэта — чыстая выдумка.
- КАЛУМ ЛІЧЫЎ, ШТО ЗЯМЛЯ БЫЛА ПЛОСКАЯ**
Які піша The Times, многія брытанцы, як і людзі ў іншых краінах, думаюць, быццам бы Калумб лічыў зямлю плоскай, але тады незразумела, чаму ён выправіўся ў Індыю кружнай дарогай.
- РОЗНЫЯ ЧАСТКІ ЯЗЫКА РЭАГУЮЦЬ НА РОЗНЫ СМАК**
У чалавека сапраўды ёсць розныя смакавыя рэцэптары на языку, і некаторыя з іх больш адчувальныя да горкага або салодкага, чым іншыя. Але яны зусім не падзеленыя на секцыі на языку.

«РЭТРА-ТРАНСПАРТ У КІНЕМАТОГРАФЕ»

Днямі каля будынка кінастудыі «Беларусьфільм» адбылася выстава рэтра-аўтамабіляў «Рэтра-транспорт у кінематографі», прысвечаная 10-гадоваму юбілею Таварыства абароны помнікаў тэхнікі і транспарту «Наша Перамога». Арганізатарам выставы выступіла і Агенцтва «Гісторыя-Тур».

5 НОВЫХ ДЛЯ БЕЛАРУСІ ВІДАЎ РЫБАЎ ЗНАЙШЛІ ІХТЫЁЛАГІ У ДНЯПРЫ ЗА АПОШНІЯ ТРЫ ГАДЫ

ПРА гэта паведаміў загадчык лабараторыі іхтыялогіі Наукова-практычнага цэнтру НАН Беларусі па біярэсурсах Віктар Рызеўскі.

У ходзе маніторынгу іхтыфаўны Дняпра вучоныя знайшлі чарнаморскую пухлячкую рыбу-іглу, печура белаперага, шчыпоўку залацістую, бычка-цуцця, колюшку паўночную малую. Усе яны з'яўляюцца чужароднымі (інвазіўнымі) для нашай краіны відамі і прычыняюць значную шкоду традыцыйным для Беларусі рыбам, выціскаючы іх са звычайнага асяроддзя пражывання. «Частка новых водных жыхароў трапіла да нас з вадасховішчаў і рэк усходніх краін, асобныя экзатычныя віды выплывалі на волю акварыяністаў», — патлумачыў вучоны.

Сярод усіх беларускіх рэк іхтыфауна Дняпра больш за ўсё шэрыцца ад чужародных рыб. Іх колькасць пастаянна расце. «Згодна з вынікамі нашых даследаванняў у раіц прыжылася нават рыба-ігла, — сказаў Віктар Рызеўскі. — Калі каля двух гадоў таму мы ўпершыню зафіксавалі такую рыбу ў Дняпры, то з той пары ў нашы сеткі трапілі яшчэ каля двух дзясяткаў гэтых марскіх жыхароў». Распаўсюджванне на тэрыторыі Беларусі інвазіўных відаў рыбаў выклікана ў першую чаргу пацвярджэннем клімату, падкрэсліў вучоны. З павышэннем тэмпературы такія віды лягчэй прыстаёваюцца да новых умоў пражывання, хутка размнажаюцца і складаюць сур'ёзную канкурэнцыю прадстаўнікам аборыгеннай іхтыфаўны.

Як мяркуюць беларускія вучоныя, у найбліжэйшы час у Дняпры будуць знойдзены яшчэ некалькі новых інвазіўных відаў рыбаў. У іх ліку і прадстаўнікі сямейства сельдзіцых — цюлька. На цяперашні момант з 63 відаў рыбаў, што пражываюць у Беларусі, 16 належаць да інвазіўных.

9 СПОСАБАЎ ПРАДОЎЖЫЦЬ САБЕ ЖЫЦЦЕ

ХОЦЬ чалавеку генетычна і «гарантаваныя» 120 гадоў жыцця, Насамрэч наш век, на жаль, значна карачэйшы. Міжнародная група ўрачоў, псіхалагаў і дыялетагаў распрацавала «дзесяць запаведзяў», прытрымліваючыся якіх можна прадоўжыць жаміное існаванне.

- Забіць пра соль.** Рэкамендацыя Сусветнай арганізацыі аховы здароўя — не больш як 5 грамаў солі ў дзень, каб не развівалася гіпертанія хвароба. Але паколькі соль мы адзім не толькі з салінамі, але і ў складзе шмат якіх прадуктаў, гату дозу варта скараціць да 3 грамаў, а лепш наогул ад солі адмовіцца, што на чвэрць знізіць колькасць інфарктаў і на трэць — інсульты.
- Маладосць — у часнаку.** Ва ўсякім разуе, прыкладна так лічаць брытанскія вучоныя, якія даказалі, што калі з'ядць па зубку часнаку кожны дзень, можна пазбегнуць старэння галаўнога мозгу, умацаваць імунітэт, знізіць узровень халестэрыну і папярэдзіць развіццё артэрозу.
- Хадзіць і нахляпаць.** Не хочаце рэгулярна на займацца спортам? Няма часу наведаваць тронажорную залу? Зра-зумепа. Але тады, каб пазбегнуць сардэчна-сасудзістых захворванняў, дзевяццацца кожны дзень праходзіць хуткім крокам не менш за кіламетр і хоць бы тры разы на тыдзень рабіць ранішняе зарадку з прысяданнямі і нахіламі да пачачэння дыхання.
- Есці доўга і са смакам.** Інакш кажучы, не есці на бягу і не закліпацца фаст-фудам. Замест булчач, чыпсаў і хот-догаў (калорый, тлушчав і халестэрыну) лепш рэгулярна есці гарачае і рыбныя стравы (асабліва добрыя тунец, сёмга, сардзіны і скумбрыя).
- Глядзець, што п'еш і колькі.** Англіійскія вучоныя на працягу 20 гадоў назіралі за 2000 дарослых і пераканаліся, што тым, хто ўжываў віно ў разумных межах (калік чырвонага натуральнага віна ў дзень), радзей пакутавалі ад прастуды і старэжча бясмялства. Затое 30 келіхаў віна ў тыдзень білі па печані і кішчэчніку, павялічвалі колькасць выпадкаў раку страўніка.
- Не таўсціць і на дыне не сядзець.** Кожны лішні кілаграм «з'ядзе» 20 тыдняў жыцця. Залішнява жа спараджае мноства праблем са здароўем — ад ішэмічнай хваробы сэрца і дыябету да артэру. Але марыць аб тым, што нейкая цуда-дыета здольная прывесці да згібных формаў, таксама не варта. Неабодна крок за крокам, дзень за днём перайначваць сваё харчаванне і лад жыцця: есці невялікімі порцыямі 4—5 разоў на дзень, ні крошкі пасля 19 гадзін, рэгулярна рабіць фізічныя практыкаванні. Доўга, нудна — затое дзейна іма.
- Палюбіць свой ложак.** Па-першае, ляжаць у ім, калі прастудзіліся, а не бегаць на працу. Па-другое, займацца ў ім рэгулярным сэксам. Па-трэце, проста высыпацца. Каб ведаць сваю норму, трэба засячы час, неабодны вам, каб прагнуцца адпачнуўшым, гатовым да дзеяння і не торкаць носам на працягу дня.
- Выкінуць цыгарэты.** Цяжка, але трэба! Пасцілкі, пластыр і ледзяны дапамагаюць не ўсім. Але чым даўжэй вы курцыце, тым бліжэй да захворвання сардэчна-сасудзістай і дыхальнай сістэм, тым вышэйшая рызыка развіцця раку.
- Спяваць, хоць бы ў ваннай пакоі.** Ад адсутнасці слыху і галасу не скардзіцца: вы не на сцену збіраецеся, а змагаецеся з дэпрэсіяй і стрэсамі. Працэс «здабывання» з сабе музычных і каля-музычных гукіў паліпае дыханне, падтрымлівае мышачны тонус і умацоўвае імунітэт.

Падрыхтавала Волга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

ПАГУЛЯЛІ...

Гуляны клуб у Мазыры стаў месцам, дзе адно за адным адбыліся два злачынствы. Іх гэтай будовы 5 невядомых мужчын з прымяненнем гвалту адабралі мабільныя тэлефоны ў двух маладых хлопцаў. Той жа ноччу з гадзёрка забавулялі ўстаноўку зніклі ўсе зддзеныя туды рачы маладой дзючынны, у тым ліку яе студэнцкі білет. Лепш бы ў такі час да заліку рыхталася...